

gaar ud paa at understøtte saakaldte Folkehøjskoler, der slet ikke ere det, Skoler paa blot en halv Snes Elever. Naar man sat 10 Marsselever eller, som Mindretallet har gjort ved 2den Behandling, 12 Marsselever, som jo ogsaa kan gaa, da er det for at sætte et Lavmaal, under hvilket de ikke kunne faae Understøttelse; men det er ikke det normale Elefantal her i Landet for Skolerne. Det er slet ikke de smaa Højskoler, vi ville støtte; men vi ville støtte de Højskoler, der virkelig ere betydningsfulde Anstalter for Folkeoplysningen, og for dem have vi sat et Lavmaal af Elever, de maa kunne samle om sig, for at de kunne have dygtige Lærerekræfter og ved deres Virksomhed hvare noget til det Navn, de nu engang historisk have faaet. Men det er efter min Opfattelse ikke Lovforslagets Hensigt at støtte Enhver, der kalder sig Højskoleforstander og faaer en lille Flok af en halv Snes Menneſter om sig. Vi ville støtte en virkelig dygtig samlet Undervisning af voksne Almuesfolk og Andre, der have Lust til en lignende Uddannelse; men vi ville ikke støtte Smaaforsnaeligheder, der ikke have den fornødne Uddannelse, men dog gjerne ville kaldes Højskoleforstandere, til at lave sig en lille Krogskole her og der for at lære Regning, Stribning, Læsning og historisk Fortælling. Det er ikke det, vi ville støtte, det er da min Opfattelse af Sagen, og jeg er overbevist om, at det ogsaa er mine Medforslagsstilleres. Det er en ren Feiltagelse at komme ind paa de tusinde Fortsættelsesskoler i Landskhyerne, som der kan være Tale om for Drengene efter Konfirmationsalderen. Det er noget rent Lovfalt, som absolut maa undergives ganske andre Regler og Bestemmelser. Og naar de Herrer ogsaa i dette Punkt have forandret deres Betragtning for nogle Aar tilbage, hvilket blev erindret af det ærede Medlem fra Ribe (Buss), saa skal jeg ikke komme ind derpaa. Det burde efter min Formening ikke foreligge saaledes. Lader os tage dette op for sig, og saa er jeg enig i, at det hører nærmest ind under Overveielserne angaaende Almueskoleloven, i hvilken vi kunne bestemme Regler for Hjælp til saadanne Kommuner, hvori der ligger Fortsættelsesskoler. Jeg siger, at jeg forbeholder mig fuldtændig Frihed ligeoverfor dette Spørgsmaal, men det Sted, jeg nævnte, hører det naturlig hjemme. Og naar de Herrer have en enkelt om Side ligeoverfor det Bestaaende, hvorfor de ikke kunne blive staaende ved Attenaarsalderen, nemlig de 5—6 Fortsættelsesskoler, som skulle være komne op paa Listen over Folkehøjskolerne, saa spørger jeg: Hvorledes ere de da komne

derop? Er det provisorisk eller efter gammel Aftale? Den gamle Aftale var, at Listerne bleve konference under Behandlingen af Finantsloven. Jeg veed ikke, at der er optaget nogen Fortsættelsesskole paa den Liste med Bevillingsmyndighedens Billigelse, eller hvem der vil sanktionere de Bestemmelser, som jeg vil ikke sige ere et Brud paa Tro og Love, men som ere indførte i de senere Aar. Jeg kjender det ikke. Vi have flere Gange bedt om at faae disse Fortegnelse, og jeg har da, da det blev negtet os at faae dem i det Omfang, som vi tidligere have faaet dem, ikke forlangt dem igen; det ligger noget fjernere for mig. Men sæt, at vi ikke gaa ind paa det Standpunkt at acceptere at anvende af det Beløb, som er givet til Folkehøjskolerne, ogsaa til Fortsættelsesskolerne, saa udelukker det ikke, at vi, med Ministerens Billigelse, kunne yde dem udenfor Lovens Regler en midlertidig Hjælp, til denne Sag bliver ordnet paa anden Maade; men denne Lov maa ikke forstyrres deraf. Fra hvilket Synspunkt Sagen betragtes, kan jeg ikke skjønne rettere, end at der begaas en Uret mod hele Folkehøjskoletanken, Folkehøjskolens Maal og Diemed, naar man sætter den lave Lavalder af 18 Aar endnu længere ned. Jeg er ikke sikker paa, at ikke baade Ungdommens Uddannelse gjennem Realskolen og gjennem Fortsættelsesskolen i den nærmeste Fremtid kommer til at trænge til en virkelig Lovordning, for som det gaar nu, gaar det i mange Tilfælde paa bedste Besud, og det tror jeg ikke. Noget er tjent med, hverken Administrationen eller Bevillingsmyndigheden. Jeg er tilbøielig til at tro, at det er et Spørgsmaal, der trænger til en samlet Overveielse i Kraft af det af Regjeringen forelagte Lovforslag, og man kan, efter min Mening, gaa friere og selvstændigere dertil, naar man ikke har vedtaget en Lov, som blander sig ind i dette Spørgsmaal uden paa nogen Maade at løse det. Jeg vil derfor foreslaa, at man følger Udvalget og dets Ordfører i at holde paa Attenaarsalderen.

Ordføreren (Lutein): Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgtreds (Bjørnbat) udtalte Tvivl, om jeg talte paa egne Begne eller paa Udvalgets Begne. Jeg formoder, at han nu efter at have hørt flere Medlemmer af Udvalget udtale sig, vil være kommen til den Overbevisning, som jeg kan forsikre ham er rigtig, at jeg talte paa Udvalgets Begne. Men jeg gad saa dog vide, om det ærede Medlem, da han sagde, jeg talte om Noget, jeg ikke havde Begreb om, talte paa de 15 Forslagsstilleres Begne eller